

Medicijnresten in drinkwater
‘Voorkomen is beter dan genezen’

Gezonde Lunch, 7 april 2014
Martien den Blanken, directeur PWN

Drinkwaterland

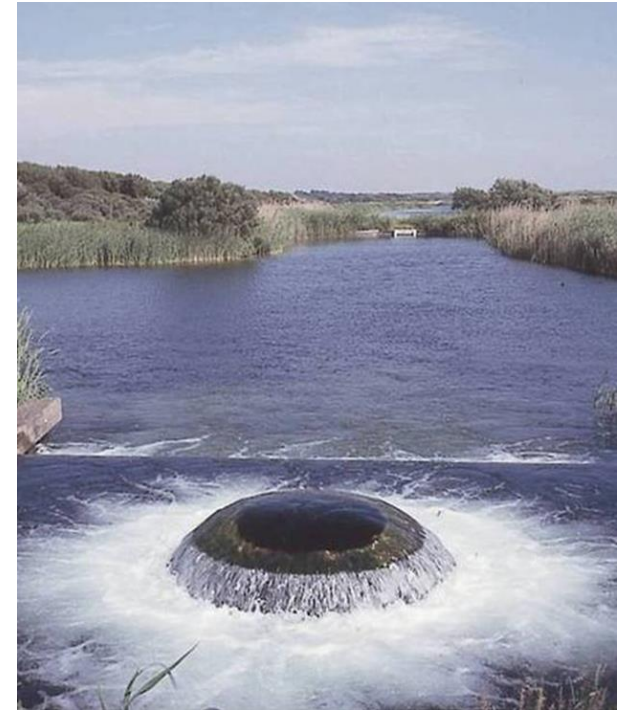
- In Nederland 10 drinkwaterbedrijven
- Sinds 1950 sterke concentratie
- PWN is 4e in omvang

PWN

PWN bestaat uit drie primaire sectoren:

- Drinkwater
- Natuur & Recreatie
- Klant & Markt

Organisatie

- NV
- Eén aandeelhouder: Provincie Noord-Holland
  - vaststelling tarieven
- Raad van Commissarissen
  - toezicht op directie
  - goedkeuring hoofdlijnen beleid
- Eén statutair directeur
  - ondernemingsstrategie
  - toezicht op uitvoering beleid
- Directieraad: 5 managers
  - dagelijkse bedrijfsvoering

● Drinkwatervoorziening

● Natuur en Recreatie

Kernactiviteiten

Drinkwater

- 766.158 aansluitingen
- Afzet 104,3 miljoen m³ drinkwater per jaar
- circa 128 liter per persoon per dag

Natuur & Recreatie

- 7.330 hectare duingebied in beheer
- 7 miljoen bezoeken per jaar
- 2 bezoekerscentra, De Hoep en De Kennemerduinen
- 3 zelfstandige campings (Kennemer Duincampings)

Water & Natuur

- Duinen belangrijk voor drinkwatervoorziening
- Continu zoeken naar optimale balans tussen water en natuur
- Aanvullende zuivering/biologische desinfectie
- Veiligstellen bron en voorraad

Klant centraal

- Hoge kwaliteit drinkwater leveren tegen zo laag mogelijke prijs
- Klanttevredenheid: 7,8
- Drinkwaterkwaliteit hoog gewaardeerd: 8,5
- Waardering natuurgebieden: 8,2
- Behoud vertrouwen

Onze bronnen

- 95% oppervlaktewater en 5% grondwater
- Duinen als strategische voorraad

Kwaliteitsbewaking

- Drinkwater strengst gecontroleerde levensmiddel in Nederland
- Jaarlijks 30.000 watermonsters
- 150.000 analyses

Innovatie

Wereldwijd koploper in drinkwatertechnologie

- 1989 Diepinfiltratie Castricum
- 1999 Membraanfiltratie Heemskerk
- 2004 UV/H₂O₂ Andijk
- 2004 Perfector-E, ingezet in Aceh
- 2008 UV/H₂O₂-GAC Heemskerk
- 2010 SIX (ionenwisseling) en CeraMac (keramische membranen)

Preventieve aanpak PWN

- Bronnenbeheer: nationale en internationale lobby aan de voorkant ('Wat er niet in komt, hoeft er ook niet uit!')
- Continue monitoring door Het Waterlaboratorium
- Voortdurend investeren in onderzoek naar en ontwikkeling van meetmethoden, effecten en nieuwe zuiveringstechnologie (o.a. door KWR)
- Investeren in geavanceerde zuivering (membranen, UV-H₂O₂, ionenwisseling), gericht op de toekomst

Medicijnresten in (drink)water

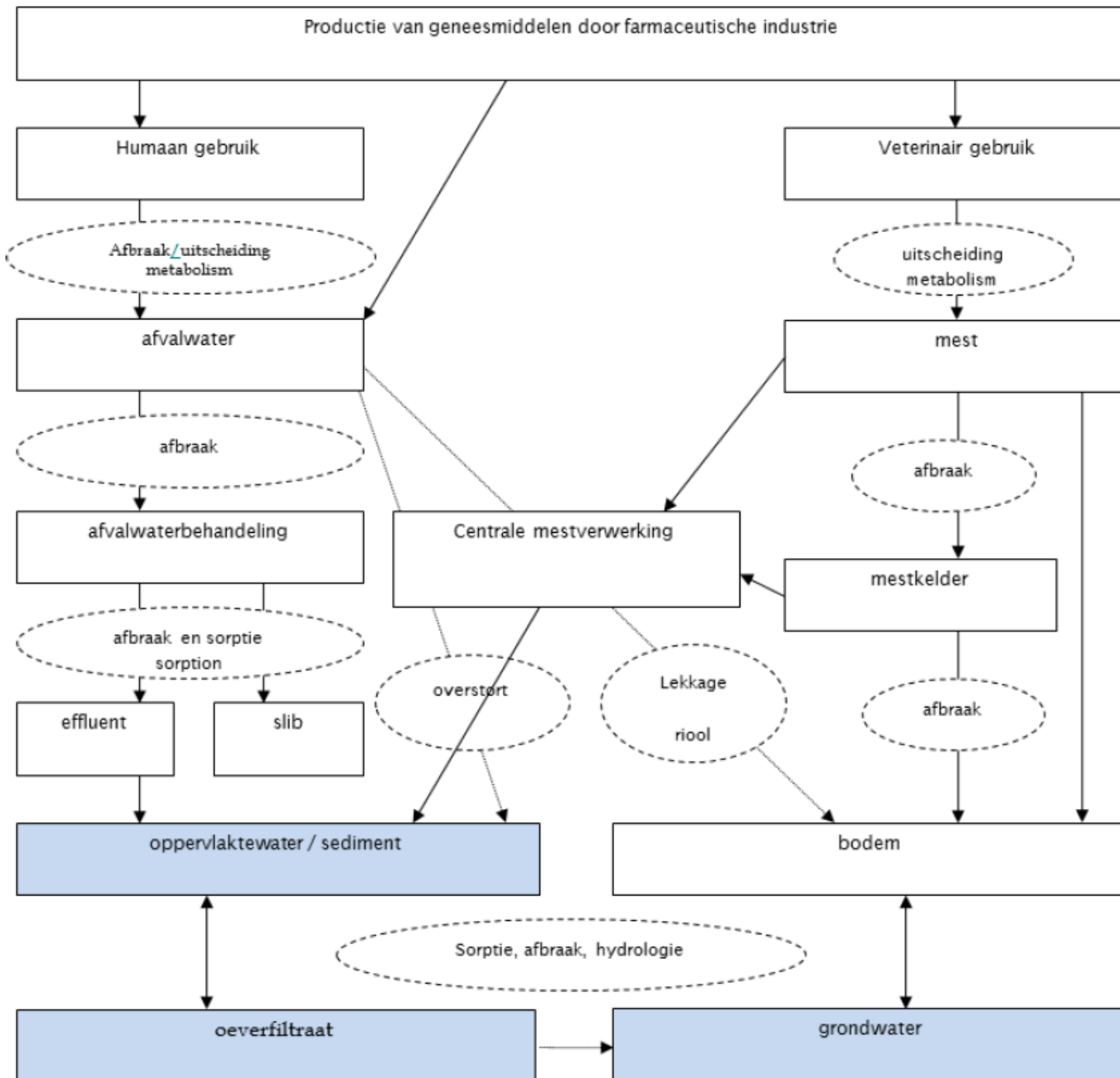
Nu

- We meten medicijnresten boven de streefwaarde in onze bronnen
- Dankzij onze technologieën is de kwaliteit van ons drinkwater uitstekend
- Concentraties medicijnresten in drinkwater (soms boven streefwaarde!)
- (Nog) geen gevaar voor de consument, wel voor vertrouwen

Toekomst

- Vergrijzing, verwachte toename medicijngebruik
- Steeds betere detectie
- Gevolg: steeds grotere inspanningen/investeringen om medicijnresten uit het drinkwater te halen/houden

Veel voorkomende geneesmiddelen in de Rijn boven de streefwaarde van 100 ng/l

Geneesmiddelen (ng/l)	Rijn (gem.)	Rijn (max.)
Metformine (anti-suikerziekte)	456,5	955,5
lomeprol (röntgencontrastmiddel)	315,4	631,5
Salicylic acid (pijnstillert)	130,0	130,0
Metoprolol (betablokker)	96,9	483,4
Paracetamol (pijnstillert)	47,5	149,2

Voorkomen is beter dan genezen

Gezamenlijk doel

Komende jaren reductie concentratie medicijnresten in water

Gezamenlijke aanpak

- Politiek
- Drinkwaterbedrijven en Waterschappen
- Farmaceutische industrie
- Zorginstellingen

Bestuursakkoord Water: doelmatige samenwerking in de waterketen

Slagvaardige rol politiek

- Regierol
- Verbindende rol (partijen rond de tafel)
- Stimuleren onderzoek
- Urgentie (druk op oplossing)
- Normstelling (nationaal en Europees)
- Europese discussie aanslingeren

Oplossingsrichtingen

- **Farmaceutische industrie:** productie van geneesmiddelen met lagere belasting voor het milieu
- **Artsen/Zorginstellingen:** voorschrijven van (beter) afbreekbare geneesmiddelen en lokale zuivering afvalwater
- **Overheid:** heffingen op slecht afbreekbare medicijnen
- **Waterschappen:** extra zuiveringsstap op rwzi's
- **Apothekers:** klanten blijven stimuleren om overtollige geneesmiddelen in te leveren

Onze klant?

Overbodige medicijnen inleveren bij apotheek

Ongewijzigde situatie = meer investeringen in zuiveringstechnieken = hogere drinkwaterprijs !

Samen!

- Ketenaanpak: integrale aanpak bij de bron met alle relevante partijen
- Normen en regelgeving (de vervuiler betaalt!)
- Pleidooi voor Europese regelgeving

Puur water & natuur

www.pwn.nl

